

Abonnement pour un an
350 Piastres
Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse:
«Idjtihad» Constantinople

Téléph. St. 865
XXIII ème ANNÉE
15 Novembre 1927, No 240

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [24 نسخہ]
تور کیا ایچون 2 بحق، خارج ایچون
3 بحق، اعلا کاغدا یسی 5 لیرادر.

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی اوچنچی سنہ

نومرو ۲۴-۱۵ تشرین ثانی ۹۲۷

مؤدی اولاجانی مثللوم حروفه و هم د. زیر و لاسنده کی حرکاته صرف افکار ایله خایی زحمت چکیله جکی شویله دورسون هله طباعت خصوصنده فوق العایه مشکلاتی دعوت ایدیه جکی امور واضحه دن در. فقط شقی نائیده شوتکلیفات و مشکلاتک همیچ بری اولما یوب کرک اوقوبوب یازمق و کرک کتاب باصماق ایچون بونک بالوجوه رججانی باهر در .

اصول جاریه کتاتبه بر آ ز بعیدجه کورون شوقاعده نك موقع اجرایه قونولاراق حقنده قبول عامه استحصالی مواد مشکله دن اولوب بوباید موانع عظیمه یه تصادف اولوناجانی بی اشتباه ایدیه ده اصحاب عقل سلیم شواصواک فواید و محسنات بی نهایت سنی تسلیم ایدیه رک درکار اولان محاذیر یله برابر حسن قبول و اتخاذه تردد اتمیه جکاری مجزومدر . بواصول اوزره القبا جزؤلری و بعض کوچوک کتاب و رساله لر طبع و نشر اولوندینی و بعض مکتبایه ده چوجوقاره اوقوتولوب تأثیرات سریعه و حسنه سی آ کلاشیلدینی حاله مرور زمانه جه عندنده منتشر و مقبول اولما سی مأمول در .

اولان صنعت طباعته ال و بریشلی اولما یوب ملل سائره یازیلری یالکن حروف بحالری عددنجه اوتوز قرق جنس حروف ایله ایسته دکاری کتابی طبع ایتک ممکن اولدینی حاله بزده نسخ یازیلره بر کتاب باصماق لاقلا بشیوز جنس و تعلیق یازی بونک ایکی اوچ مثلی حروفه متوقف اولدینی و صنعت اربابنک معلومدر . اعدی مقصد من اولان انتشار فنون قضیه خیره سنه دسترس اولماق اوزره تعلم کتاتبه مانع اولان شو مشکلات حاضره نك اندفاعنه چالیشماق بزجه اقدم تدابیر و اهم مهمادر ظن ایدیه رم . شو مقصده واصل اولماق ایچون ایکی طریق واردر بریسی کلمات ینه هیئت حاضره اوزره ایضا اولونوب فقط آلت و اوستلرینه حرکات معلومه ایله برطاقم اشارت جدیده وضع اولونماق و دیگری دخی حروف مقطعه ایله تحریر اولونوب بالجله السنه اجنبیه ده اولدینی مثللو اقتضا ایدن حرکات حروف صیره سنه یازیلما قدر . برنجی طریق دخی حصول مطلبه کافی کیی کورونورسه ده حرکاتک حرفدن منفک اولاراق کلماتک زیر و بالاسنده بولونما سی اشاغی و یا خود یوقاری سطره متعلق اولدینی بیلینه میهرک تشویش ذهنی

سیاحت انطباعری

۳

اسکیشهر

ایتمه مشدر .

یونان اشغالندن اول (اسکیشهر) هر آی (استانبول) ه ۱۰ واغون یومورطه اخراج ایدرمش . هر واغونده ۱۰۰ صندوق و هر صندوقده ۱۴۴۰ یومورطه بولوندیغنه نظراً هر واغونده آشاغی بوقاری ۱۵۰ بیک یومورطه بولونیور دیمکدر .

کچن سنه (اسکیشهر) آنجاق ایدیه برواغون یومورطه اخراج ایتکده ایدی .

(اسکیشهر) ده خلی تاتار مهاجر یرلشمشدر . بونلر پک چالیشقان و نورلو و اوایلیق وطنداشلردرلر . (رشادیه) کوی تماماً بر تاتار کوییدر . یوزئه ولی بر کویدر . بونلر ایچنده تک بر فقیر یوقدر . بوتاتار لرکله ای اون دورت سنه در؛ ایلاک ایکی اوچ سنه لرینی (قونیه) ده وسائر یرلرده کچیرمشلر . بواون دورت سنه ظرفنده بر چوق آغاچ دیکمش و یتیشدرمشلر .

یونان حربی اناسنده قوای ملیه عسکرینی کندیلری

(اسکیشهر) ده جانلانما درحال باشلامشدر . محزب یونانیارک دکزه دو کوله لری کوندن صوکره ، اسکیشهر آیاهه قالمشدر و آناتولونک اک قوتلی شهرلرندن بری اولاجاق . دیمیر یوللرینک تلاقیکاھی اولماسی اک مهم عامل حیاتیدر . دیمیر یوللرینک انظامی هر سنه آرتیور ایکی سنه اول تشرین اول آینه تره نلرک تأخر دقیقه لرینک مجموعی ۹۰۰ دقیقه ایکن بر سنه اول بوجموعک ۶۰۰ دقیقه یه تنزیل ایدیلش اولدینی بهیچ بک اسکیشهرده سویله مشدی . بوسنه تأخر عینی آی ظرفنده محقق ۳۰۰ دقیقه یی بولمامشدر . صلاحیتدار مقامدن یاپدیغ تحقیقاته کوره یونان استیلا سندن اول اسکیشهر ولایتندن ۶۰۰،۰۰۰ قیه یاپاغی ، ۱۵۰،۰۰۰ قیه تیفتیک چیقارمش . کچن سنه ایسه آنجاق ۵۰،۰۰۰ قیه یاپاغی ، ۳۰،۰۰۰ قیه تیفتیک اخراج ایدیه بیلمشدی .

حکومت جمهوریه مر ، (اسکیشهر) ه لایق و محتاج اولدینی درجه ده معاونت مالیه ده بولونما قده اصلا قصور

جنوره ده Röhne نهرينك آقیتيسی بوتون (جنوره) نك و جورينك نور و قوت منبی اولور .

(رون) نهری الکتریک یابار و بو الکتریک بوتون جنوه قانتوننك تراموایلرینی ، مطبعه لرینی ، فابریقه لرینی تلفونلرینی ، شمندوفرلرینی ایشله تیر . و حتی فرانسه نك Haute savoie خطه سندن بویوک بر قسیمی ده بوندن مستفید اولور .

Genève ایله ، فرانسه نك بر ناحیه مرکزی اولان Annemasse ی بری رینه ربط ایدن تراموای بونهرک آقیتیسندن بالاستفاده استحصال ایدیلن الکتریک ایله ایشله ر .

اسکیشهرک اورتاسندن کچن صو اولدجه مهم بر قوت در . بر مولد الکتریک ما کینه تحریک اولونه بیلیر بر کره قدرت مباحیه بوضو رته قدرت الکتریکیه تحویل اولوندقن صو کره بوقدرت تلرله یوزلرجه کیلو متره مسافه لرده بولونان کویلی تنویر ، فابریقه لرك ما کینه لرینی تحریک ، اکم فرونلرینی تسخین ایده بیلیر . «هوی بلاش» یعنی بیاض کوموراسمیله مهم بر مقالة فیه یازمش اولان موسیو Honoré نك شو سوزلری هیسچ خاطرمدن چیقماز :

برقاچ مانهت ایله مزین بر مرمر لوحه نك آرقه ستده اون بیک حتی یوزبیک بیکیر قوتنده بر قدرت الکتریکیه صاقلانه بیلیر و بوتون بر شهری آیدینلا تفاق ویا بر سورو دارالصناعه یی تراموایلری و الکتریک شمندوفرلرینی ایشلتمک و طاغلرک باشلرینه قارتال یووالری کی صاچیلمش کوشکلرک الکتریک لامبه لرینی استعمال ایتمک ایچون بو مانهت لردن برینی چویرمک کفایت ایدر » [*]

۱۹۲۴ تاریخده فرانسه جمهوریتنک نشر ایتدیکی ایستاتیسیتیکه نظراً او تاریخده فرانسه نك بیاض کوموردرن [یعنی سرعت و سقوط میاهدن] استحصال ایتدیکی بیکر قوتلری مجموعی ۱,۰۶۵,۰۰۰ در . حالوکه فرانسه ده موجود بیاض کومورک حائز اولدینی بیکیر قوتلری مجموعی [*] 183 نومرولو (اجتهاد) نك « بیاض کومور »

عنوانی باش مقاله سنه ده نظر بوورولسون !..

اعاشه ایتش هر کون دوقوز فرون ایشله مش و بونلرک مجمرعی طقوزبیک اکمک چیقاریورمش . ارککی ، قادینی مجادلله ملیه اشتراک ایتش ، الی سلاح طوتانلرک جمله سی مجادلله کیرمش . مملکتنده بر توفک کورسه قورقان بوتاتارلر کوکالی اولارق آتش خطنه قوشمش . بونلرک نشانچیلقد کوسترمش اولدقلری مهارت قیده شایان کورولشدر . یومورطه یی هدف یاپوب ووریورلر . (سرای اوکی) ستاسیونندن 12 ساعت مسافه ده اورمان یتیشدیر یورلر . اون سنه صو کره نهو یاماق ایچون آغاچه ارتق احتیاج اولما یجفی تأمین ایدیورلر .

اطرافده کی کویار صنعته دائر بوتون ایشلری ایچون بوتاتار نوینه مراجعت ایدیورلر . نعل یاپارلر ، سمر یاپارلر ، باقیر جیلک ، تنکه جیلک ، قورشونجیلک و کورک ، قازمه ، صابان ، کبی زراعت آلترینی بونلر یاپارلر . جوار تورک کویلرینک خلق ، بو اهل صنعت دینداش و عرقداشلره مراجعت ایدیور . مارانغوز ، جیلنکیر ، دمیرجی ، طاش اوسته سی یاپی اوسته سی ، جامچی هپ بوکویده واردر . کچن سنه بونلر قیمیز یامایه قرار ویره شلردی . عبدالرشید ابراهیموف افندی بونلرک رئیس روحانیلری در . بومعلوماتی بانا کندیسیله تره نده ملاقاتمز اثناسنده ویردی . عبدالرشید افندی شونلری ده علاوه ایتشدی « بن اورادم ایکن یازین سوت و یوغورت صاقلاماق ایچون بر بوز دپوسی یاپدیلر . بونلر بورایه بش پاره سز کلشدر در دولت مزه اصلا بار اولما مشلدر در . شیمدی زنکین درلر .

بوکون تورکیا جمهوریتی حدودلری داخلنده کی اراضی مز موجود نفوسمزک محقق یکریمی اوتوزمثنی بول بول اطعام و ترفیه ایده جک نعمت و ثروته مالک در .

ایش اهالی به بونم طبیعیه دن استفاده ایتیه یی او کرتمکدر قوتلی و سرعتلی صورلیمز یهوده آقور . بونلر بیاض کوموردر . سیاه کوموردرن دها اوجوز و عادتآباد هوا بر کوموردر ؛ بو بیاض کومورلرک قدریله تراموایلر ایشله تیلیر ، قصبه لر کویلر تنویر و هر نوع ما کینه لر ، دکرمنلر تحریک وصولر ، اوطه لر تسخین اولونور .

ایدیورلرکه تورکک بیلککنده کی و یوره کنده کی زوری
گوسترمه سی اعتباریه اینجه لکه و ظرفلکه بنجه چوق
مرجحدر . فقط بالقان هزیمتندن صوکره و بوهزیمتی
متماقب ؟ یازدم و سوبله یازدم :

هوشیاران دلی کوکلم کبی جوشان اولسه
قانرنده طوتوشان نائرة شان اولسه
حقه ، حیثیت ملیه یه ، استقلاله
آه بر شوق ، بر ایمان خروشان اولسه !

بونلر اولسه بوقادار دوشمه یه امکان اولاماز
بوینه کیمسه بوزنجیری ایلله طولاماز
باغمزده ایده من بلبلی بايقوش اسکان
آچایان کللری ، سنبللری اعدا بولاماز .
یانما یی ، یاقابی ای قوم کونشدن قایدک ،
بسله دک کوزلیکی نور ایلله ، ناره طاپدک
او بویوک سائقه در روحی حالا یاشاتان ؛
ای بویوک سائقه آدسزلی خاقان یاپدک .

شعرماک ناطقه سی بسته آهنگکدر ،
قلبماک ضربه لری دمدمه جنککدر ،
اولمایانلر نه قادار وار ایسه شیمدی اولاجاق ،
باغاتورلرله جهان مدنیت طولاجاق .

طایم قدرتی قلمشسه مقدر ذلت .
ملتم ! ملتم ! ای اویقویه قاعش ملت !
آچاراق سور خرافانه بومدهش دلیکی
سانا قان یایماق ایچوندر ، که آریتدم چلیکی !

بومنظومه تورکک ، بالقان حربندن مغلوب چیقیدینی
فقط روحنک اصلا منهزم بولونمادینی بر دور قزنده
۲ کانون اول ۱۳۲۸ تاریخنده (دوناتما مجموعه سی) نک
باشنده انتشار ایتمشدی . تورک روحنک مغلوب اولمادیغنی
(دوملو پیکار) ده (سقاریا) ده و یردیکی امتحانله اثبات
ایتمشدر . عمران واقتصاد معرکه سنده مغلوب اولمایا جاقدر .
۳۲۸ ده کی قدرت ایمانله بونی ده سوبله یه بیله جکم .

(۵ تشرین ثانی ۱۹۲۷ اجتهاد نهوی)

عبداللہ مہر دت

۱۰,۳۰۰,۰۰۰ در . فقط ایستاتیسٹیک داها ۶۶۱,۰۰۰
بیکرک بیاض کومور قوتندن استفاده ایتک ایچون
انشا آنک باشلامش اولدیغنی قید ایدیور . ۵,۴۳۳,۰۰۰
بیکر قوتنده بیاض کوموردن استفاده ایتک ایچون ده
پروژه لر حاضر لائش اولدیغنی ده سوبله نیور .

(اسکیشهر) ده ایکی ضعیف مطبعه بولوندیغنی
تک برکتاجی دکانی بولونمادیغنی سوبله مشدم . حکومت
برکتبخانه یاپدیرمش بناسی پک کوزل دوستم صحیه
مدیری نظمی بکله زیارت ایتدک . کتبخانه نک رافلری
بوشدی . بوش اولمایانلرک ایچنده کهنه و سیاه قاپلی
سقولاستک کتابلر واردی . معارف وکالتک نشر ایتدیکی
محدودالعدد کتابلردن برر دانه وار . بوکتبخانه ایچون
برده رادیو آلتش اولدیغنی کوردیم . کتبخانه سکونت
ایسترن بو (رادیو) ایلله کتبخانه آراسنده برموانست
کورمه دم .

(اسکیشهر) ده خفیف بر انشا آت فاعلیتی وار .
بر کون علی الصباح قالدقم شهری دولاشدم دیوارلرک
اوستنده کی دیوارجیلرک آکلما دیغ و ایشیتمه دیکم بر دیل
ایلله تکلم ایتدکلرینی کوردیم . رنجبر اوسته هپ بولسانله
قونوشیورلردی . صوکره آکلادم که بونلر بلغارلرایمش
بونلر دیوار یایماقده ، خرج حاضر لاماقدده خلاصه
انشا آت ایشلرنده ماهر ایشلر و بلغارستاندن بورایه
ایشله مک ایچون کلیرلرمش واعلا ایش بولور ، پاره
قازانیر ، بلغارستانه کیدرلرمش بونلرک آزیومیه یه
قناعت ایتمکده اولمالری ده شایان قیددر . آمریقاده
چینی عمله نک روللری معلوم اولسه کر کدر . واسکیشهرده
کوردیکم انشا آتجی بلغارلر بانا بوچنیلیری خاطر لاتدی
فقط بز یایما ی او کر نه مشمی یز ، اجدادیمزک یاپدقلری
محکم بنالرک اوکنده دوشونجه یه طالمادن کچه میورم
فی الحقیقه بونلر حسن و ظرافت نقطه نظرندن سوز
کوتوره بیلیر . فقط بر متانت و قدرت سجیه سی عرض